

***SPRAWOZDANIE z DZIAŁALNOŚCI
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO w ŻAGANIU***

w okresie od 01.01.2020 roku do 31.12.2020 roku

I. STAN PRAWNY I WŁADZE BANKU

1. Dane ogólne o Banku

Bank Spółdzielczy w Żaganiu z siedzibą w Żaganiu przy ul. Skarbowej 6 został wpisany do Rejestru Sądu Rejonowego w Zielonej Górze w dniu 25.06.2002r. w VIII Wydziale Gospodarczym Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000120130.

Bank rozpoczął swoją działalność 30 sierpnia 1950 roku.

Przedmiotem działalności Banku jest działalność bankowa.

Zgodnie z obowiązującym Statutem Bank Spółdzielczy w Żaganiu działa na terenie województwa lubuskiego, a także powiatu bolesławieckiego i polkowickiego z terenu województwa dolnośląskiego.

- Bank Spółdzielczy w Żaganiu posiada swoje oddziały w Żaganiu, Nowogrodzie Bobrzańskim i Szprotawie, a także Punkty Obsługi Klienta w Żaganiu, Szprotawie, Nowogrodzie Bobrzańskim, Niegosławicach, Małomicach i Brzeźnicy

2. Władze Banku

ZARZĄD

W okresie 01.01.2020 roku do 31.12.2020 roku Zarząd pracował w składzie :

- Pan Jerzy Filipowicz – Prezes Zarządu, powołany na podstawie Uchwały nr 07/2010 Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Żaganiu z dnia 11.03.2010r. Objął funkcję w dniu 25.03.2010r.
- Pani Magdalena Saleniuk – Wiceprezes Zarządu ds. handlowych, powołana na podstawie Uchwały nr 20/2010 Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Żaganiu z dnia 17.09.2010r. Objęła funkcję w dniu 01.10.2010r.
- Pan Mariusz Rogaliński – Wiceprezes Zarządu ds. finansowych, powołany na podstawie Uchwały nr 19/2010 Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Żaganiu z dnia 17.09.2010r. Objął funkcję w dniu 01.10.2010r.

W ciągu 2020 roku odbyło się 60 protokołowanych posiedzeń, na których podjęto 102 uchwały.

RADA NADZORCZA

Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Żaganiu składa się z 9 osób.

Rada Nadzorcza wybrana została na Zebraniu Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Żaganiu w dniu 25 maja 2016r. Rada Nadzorcza Banku w okresie od 01.01.2020 do 20.08.2020r. działała w następującym składzie:

- Pani Krystyna Stachów – Przewodnicząca Rady Nadzorczej;
- Pan Roman Karasiów – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej;
- Pan Eugeniusz Dobrowolski – Sekretarz Rady Nadzorczej;

- Pan Ireneusz Ganczar – Członek Rady Nadzorczej;
- Pan Artur Januszewski – Członek Rady Nadzorczej,
- Pan Leszek Klim – Członek Rady Nadzorczej,
- Pan Waldemar Świerczyński – Członek Rady Nadzorczej;
- Pan Zbigniew Stasiłowicz – Członek Rady Nadzorczej;
- Pan Czesław Towpik – Członek Rady Nadzorczej.

W dniu 20 sierpnia 2020r. na Zebraniu Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Żaganiu została wybrana nowa Rada Nadzorcza Banku, która ukonstytuowała się w dniu 20.08.2020r. Nowa Rada Nadzorcza działała w następującym składzie:

- Pan Ireneusz Ganczar – Przewodnicząca Rady Nadzorczej;
- Pan Roman Karasiów – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej;
- Pan Eugeniusz Dobrowolski – Sekretarz Rady Nadzorczej;
- Pani Krystyna Stachów – Członek Rady Nadzorczej;
- Pan Artur Januszewski – Członek Rady Nadzorczej,
- Pan Leszek Klim – Członek Rady Nadzorczej,
- Pan Waldemar Świerczyński – Członek Rady Nadzorczej;
- Pan Zbigniew Stasiłowicz – Członek Rady Nadzorczej;
- Pan Czesław Towpik – Członek Rady Nadzorczej.

Posiedzenia Rady Nadzorczej Banku odbywały się w razie potrzeby. W ciągu roku 2020 odbyło się 10 protokołowanych posiedzeń, na których podjęto 25 uchwał.

3. Dane o zatrudnieniu i strukturze organizacyjnej

Bank zatrudniał na koniec 2020 roku 52 pracowników.

W 2020 roku z 4 osobami rozwiązano stosunek pracy za porozumieniem stron. Natomiast zatrudniono 3 osoby.

Zmiany w strukturze organizacyjnej:

W 2020 roku dokonana została zmiana struktury organizacyjnej. Wydział Ds. Zgodności i Regulacji został zastąpiony stanowiskiem Kierownika Komórki Ds. Zgodności i Regulacji. W strukturze wprowadzono Wydział Analiz Kredytowych i Windykacji podlegający pod Kierownika Wydziału Analiz Kredytowych i Windykacji. Wprowadzone zostało także stanowisko Zastępcy Głównego Księgowego. Połączone zostały Wydziały Finansowo-Księgowy oraz Analiz i Sprawozdawczości, w wyniku czego powstał Wydział Finansowo-Księgowy i Sprawozdawczości. Połączone zostały także stanowiska informatyka systemowego i specjalisty ds. bezpieczeństwa. Powstało stanowisko specjalisty ds. bezpieczeństwa informatyka systemowego, podlegające bezpośrednio pod Prezesa Zarządu.

II. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI BANKU (produkty, rynek, umowy)

Bank Spółdzielczy w Żaganiu posiada osobowość prawną i jest spółdzielnią prowadzącą swoją działalność na podstawie Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (tekst jednolity Dz. U. z 2016r. poz. 1826, z późniejszymi zmianami); Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r Prawo bankowe (tekst jednolity Dz. U. z 2017r. poz. 1876, z późniejszymi zmianami), Ustawy z dnia 16 września 1982r. Prawo spółdzielcze (tekst jednolity Dz. U. z 2017r. poz. 1560 , z późniejszymi zmianami), innych ustaw oraz Statutu Banku Spółdzielczego w Żaganiu.

Bank Spółdzielczy w Żaganiu zrzeszony jest w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie na podstawie zawartej Umowy Zrzeszeniowej z dnia 27 marca 2002 r.

W dniu 31 grudnia 2015r Bank Spółdzielczy w Żaganiu zawarł Umowę Systemu Ochrony Zrzeszenia. Umowa powyższa została zawarta przez Bank Zrzeszający, Banki Spółdzielcze i Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia w celu zapewnienie bezpieczeństwa i stabilności funkcjonowania Uczestników Systemu Ochrony.

1. Informacje o podstawowych produktach i/lub usługach

Działalność depozytowa

Bank Spółdzielczy w Żaganiu prowadzi rachunki bieżące na działalność gospodarczą, rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe dla osób fizycznych, rachunki bieżące na działalność rolniczą, rachunki bieżące dla jednostek niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, rachunki bieżące dla jednostek rządowych oraz jednostek samorządu terytorialnego, rachunki walutowe, a także rachunki (książeczki) a'vista. Bank przyjmuje także depozyty terminowe od osób fizycznych, jednostek samorządowych oraz innych podmiotów. W 2018 roku wprowadzono lokaty internetowe dedykowane osobom fizycznym posiadającym w Banku Spółdzielczym w Żaganiu rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy. Bank dostosowuje także swoją ofertę do obowiązujących przepisów prawa, w wyniku czego do oferty depozytowej wprowadzono Podstawowe Rachunki Płatnicze. W 2020 roku wprowadzono do oferty rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe dla Młodych.

Działalność kredytowa

Bank Spółdzielczy w Żaganiu udziela kredytów dla osób fizycznych, rolników indywidualnych, podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, innych podmiotów niefinansowych oraz jednostek samorządu terytorialnego. Bank Spółdzielczy w Żaganiu prowadzi działalność kredytową w taki sposób, aby przy maksymalnym wykorzystaniu możliwość kredytowania, zapewniała bezpieczeństwo przyjętych depozytów. W związku z prowadzoną działalnością kredytową Bank wprowadził do swojej oferty ubezpieczenia dla kredytobiorców, zarówno osób, jak i mienia. Bank przystąpił także do porozumienia w sprawie finansowania przez NFOŚiGW kredytów na zakup kolektorów słonecznych. W 2013 roku Bank przystąpił do porozumienia w sprawie udzielania kredytów z gwarancjami de

minimis. W 2014r Bank przystąpił do programu „Mieszkanie dla Młodych”. W 2015 roku został wprowadzony nowy produkt powiązany z kredytami udzielanymi podmiotom działającym w branży deweloperskiej, jest to rachunek powierniczy. Bank na bieżąco dostosowuje ofertę do zapotrzebowania na produkty kredytowe zgłaszanego przez klientów. Wszystkie regulacje są dostosowywane do obowiązujących przepisów prawa, a także do charakteru działalności Banku. W 2020 roku wprowadzono do oferty „Kredyt ekologiczny” na sfinansowanie działań ekologicznych.

Podstawowe produkty i usługi oferowane przez Bank

Bank Spółdzielczy w Żaganiu w ramach prowadzonych rachunków bankowych oferuje swoim klientom karty płatnicze działające on-line. Klienci mają możliwość wyboru standardowej karty wyposażonej w chip lub karty zbliżeniowej. W 2016r. wprowadzono nowy produkt kartowy – naklejkę zbliżeniową. Klienci instytucjonalni oraz osoby fizyczne posiadające rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe mogą korzystać także z usługi eBankNet pozwalającej dokonywanie płatności przez Internet. Bank oferuje powiadomienia o zmianie salda na rachunku za pomocą otrzymywanego sms-a. Bank oferuje także w ramach prowadzonych rachunków złotych, jak i walutowych możliwość dokonywania rozliczeń pieniężnych w obrocie dewizowym. W roku 2014 wprowadzono możliwość dokonywania rozliczeń w obrocie dewizowym za pośrednictwem systemu bankowości elektronicznej. W 2015 roku udostępniono klientom prowadzącym działalność gospodarczą nowy system bankowości elektronicznej eCorpoNet Small, który zastąpił dotychczas użytkowany system HomeNet. Ponadto w ramach funkcjonującego systemu bankowości elektronicznej eBanknet udostępniono klientom możliwość skorzystania z bankowości mobilnej moBank. W 2018 roku udostępniono klientom internetowe płatności natychmiastowe PayByNet. Klienci posiadający karty płatnicze od 2018 roku mają możliwość korzystania z usługi GooglePay oraz Planet Mobile. Ponadto wprowadzono usługę składania wniosków w ramach rządowego programu 500+ i 300+ za pośrednictwem bankowości internetowej. W związku z wprowadzeniem do oferty rachunku dla Młodych, udostępniona została także karta płatnicza dedykowana do tego rachunku. W 2020 roku Bank uruchomił usługi szybkich płatności Blik, BS Pay, Apple Pay, Fitbt Pay, Garmin Pay.. W 2020 roku umożliwiono klientom korzystanie z usługi MojeID i Profil Zaufany. W związku z panującą pandemią koronawirusa Rząd przygotował wsparcie dla firm w postaci Tarczy PFR. Bank Spółdzielczy w Żaganiu podpisał porozumienie w tej sprawie, dzięki czemu klienci instytucjonalni mogą za pośrednictwem bankowości elektronicznej składać wnioski o dotacje w ramach Tarczy.

2. Informacje o zmianach na rynku, z uwzględnieniem podziału na podmioty

Bank Spółdzielczy w Żaganiu działa na lokalnym rynku. W roku 2020 nie dokonywał ekspansji na inne rynki. W 2020 roku nie zmieniła się znacząco struktura obsługiwanych klientów. W odniesieniu do działalności depozytowej największy udział nadal stanowią depozyty osób prywatnych, które stanowią 65,30% bazy depozytowej. Depozyty terminowe

stanowią 41,68% bazy depozytowej. Nie uległa znaczącej zmianie także struktura obliża kredytowego. Największy udział stanowią kredyty dla osób prywatnych, których udział w obliżu kredytowym wynosi 35,29%. Kredyty na nieruchomości stanowią 53,11% obliża kredytowego i mają największy udział w obliżu kredytowym.

Czynniki szans i zagrożeń

Do potencjalnych szans i zagrożeń odnoszących się do naszego Banku można zaliczyć:

1) Szanse:

- zwiększenie liczby rachunków bankowych,
- doskonalenie wiechy fachowej pracowników,
- poprawa jakości usług,
- wprowadzanie nowych produktów bankowych,
- wysoki poziom wykorzystywanych technologii informatycznych,
- bezpieczeństwo środowiska teleinformatycznego i informacji,
- poprawa wizerunku zewnętrznego Banku,
- pozyskanie nowych klientów w celu rozwoju akcji kredytowej,
- nowoczesny marketing,
- dalsze doskonalenie metod zarządzania aktywami i pasywami,
- zwiększenie wysokości marży odsetkowej.

2) zagrożenia:

- silna konkurencja na rynku usług bankowych,
- ubożenie społeczeństwa, kryzys w gospodarce,
- tworzenie instytucji parabankowych,
- konkurencja w zakresie depozytów i kredytów,
- nieprzewidywalność warunków rynkowych,
- brak stabilizacji gospodarczej,
- obniżki stóp procentowych NBP.

III. OSIĄGNIĘCIA BANKU W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU w 2020 roku

W 2020 roku zakupiono licencję na rachunek powierniczy, licencję Oracle oraz licencję na oprogramowanie antywirusowe.

W 2020r zakupione zostały laptopy i router Cisco.

Poniesione nakłady na zakup i wymianę sprzętu komputerowego i oprogramowania usprawniają pracę Banku, nowocześniejszy sprzęt komputerowy oraz oprogramowanie zmniejsza ryzyko wystąpienia awarii i naruszenia bezpieczeństwa systemów informatycznych.

W 2020 roku Bank przystąpił do CPDNet, największego centrum przetwarzania danych dla banków spółdzielczych. Dzięki przeniesieniu serwerów do CPD systemy informatyczne działają znacznie sprawniej, aktualizacje oprogramowania i nowe oprogramowania instalowane są w pierwszej kolejności. Przystąpienie do CPD odciążyło finansowo Banku, ponieważ nie było konieczności poniesienia znacznych inwestycji w nowe serwery.

W dalszym ciągu rozwijana jest baza kont internetowych. Bardzo dobrze funkcjonują wydawane przez nasz Bank karty płatnicze działające on-line, zarówno standardowe, jak i zbliżeniowe, a także naklejki zbliżeniowe. Uruchamiane są nowe usługi informatyczne, m.in. Blik, BS Pay, Apple, Pay, Fitbit Pay, Garmin Pay, Google Pay, Moje ID i Profil Zaufany. Udostępniono klientom możliwość składania wniosków o dotację w ramach Tarczy PFR za pośrednictwem systemów bankowości elektronicznej.

Usprawniono także pracę pracowników, dzięki wprowadzeniu usługi DrukBankNet. Uruchomiono także wyciągi graficzne, dzięki czemu klienci z poziomu bankowości elektronicznej mogą samodzielnie pobrać i wydrukować wyciągi i dowolne dokumenty.

W 2020 roku przeprowadzono remont pomieszczeń Wydziału Finansowo-Księgowego i Sprawozdawczości oraz Głównego Księgowego. Zakupiono nowe meble.

W Oddziale Szprotawa wymieniony został piec gazowy.

Jednocześnie dokonywane są bieżące remonty w miarę zgłaszanych potrzeb.

Nie mniej ważnym elementem jest podnoszenie kwalifikacji przez pracowników. W 2020 roku Bank skierował na szkolenia zewnętrzne 44 pracowników. Ze względu na panującą pandemię koronawirusa większość szkoleń odbyła się w formie zdalnej.

W roku 2020 w szczególności skupiono się na sprzedaży kredytów. Bank systematycznie pozyskuje nowych klientów, jednocześnie dbając o dobrą współpracę z dotychczasowymi klientami. Bank wprowadza do swojej oferty nowoczesne usługi. Bank wspiera także działalność lokalnych jednostek użyteczności publicznej, reklamując swoje usługi na organizowanych przez nich imprezach.

Na bieżąco dokonywane są zmiany w regulacjach wewnętrznych, poprzez dostosowywanie ich do obowiązujących przepisów prawa, a także specyfiki działania Banku.

W Banku obowiązuje „Polityka kadrowa” wraz z systemem ocen pracowników. W okresach półrocznych dokonywana jest ocena pracowników. Wprowadzenie systemu ocen ma na celu zwiększenie motywacji pracowników, poprawę jakości pracy.

Na rzecz umocnienia swojej pozycji w środowisku lokalnym Bank sponsoruje różnego rodzaju imprezy okolicznościowe oraz wspiera podmioty i osoby zwracające się do Banku o pomoc finansową. Bank przejawia także inicjatywę w krzewieniu idei oszczędzania wśród dzieci, poprzez dofinansowanie pierwszego wkładu dla dzieci oszczędzających w SKO.

Bazując na doświadczeniach oraz pozycji rynkowej, jaką Bank wypracował w minionych latach, widzimy wiele szans na dalszy rozwój.

Inne działania

W Banku Spółdzielczym zostały wdrożone Zasady Ładu Korporacyjnego. Zasady Ładu Korporacyjnego przyjęte przez wszystkie organy Banku, wprowadzono z uwzględnieniem zasady proporcjonalności, wynikającej ze skali, charakteru oraz specyfiki działalności Banku, a także jego możliwości technicznych i organizacyjnych.

W dniu 18 października 2017r. dokonano wyboru członków Komitetu Audytu. Zatwierdzono i przyjęto do stosowania „Regulamin działania Komitetu Audytu”, „Politykę zlecania badania

rocznego sprawozdania finansowego”, a także został zaakceptowany przez Komitet Audytu wybór firmy audytorskiej dokonany przez Radę Nadzorczą.

Przeprowadzone zostały stosowne szkolenia dla członków RN, członków Banku, a także pracowników zajmujących stanowiska kierownicze w Banku oraz Zarządu.

IV. Aktualny (w 2020 roku) i przewidywany (w 2021 roku) stan majątkowy i sytuacja finansowa Banku

Bank osiągnął poziom funduszy własnych wymaganych w ustawie Prawo bankowe – w wysokości 1 milion EURO. W chwili obecnej Bank posiada fundusze własne na poziomie 3.328,00 tys. EUR (średni kurs do wyceny na dzień 31.12.2020 - 4,6148 zł). Zgodnie z art. 12 CRD Bank na 31.12.2020 posiada kapitał założycielski w wysokości 15.356,00 tys. zł, co przy kursie średnim EUR wynoszącym 4,6148 zł, daje 3.328,00 tys. EUR.

Uchwałą Zebrania Przedstawicieli na zwiększenie funduszu zasobowego przeznaczono kwotę 776,00 tys. zł.

Bank posiadał środki własne na prowadzenie działalności.

Nadwyżkę środków depozytowych w stosunku do udzielonych kredytów Bank lokuje zakładając lokaty w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. oraz zakupując 7-dniowe bony pieniężne NBP.

Bank Spółdzielczy w Żaganiu za rok 2020 osiągnął wynik finansowy netto w kwocie 523.232,59 zł.

Na koniec 2021 roku planowany wynik finansowy netto powinien wynieść 500,00 tys. zł

V. OCENA UZYSKIWANYCH EFEKTÓW (w tym analiza wskaźników) w 2020 roku

W roku obrotowym zanotowano wzrost sumy bilansowej o 15.917,00 tys. zł. Depozyty wzrosły w stosunku do roku ubiegłego o kwotę 15.941,00 tys. zł. Wielkość udzielonych kredytów wzrosła o 5.112,00 tys. zł. Bank osiągnął także zadowalający współczynnik wypłacalności, tj. 15,31. W związku z pogłębiającym się kryzysem w gospodarce zauważyć można pogorszenie się jakości portfela kredytowego. Niemniej wskaźnik zaległości na koniec 2020 roku wyniósł 11,38% i wzrósł w stosunku do 2019 roku o 1,91%.

Podstawowe wskaźniki charakteryzujące działalność Banku na koniec okresu sprawozdawczego:

- udział aktywów pracujących – 88,49%
- kredyty brutto/ aktywa netto -55,04%
- należności zagrożone/ aktywa netto – 6,26%
- kredyty brutto/ depozyty ogółem – 59,70%
- ROA zysk netto/ aktywa netto – 0,22%
- ROE zysk netto/ fundusze podstawowe – 3,39%
- rentowność zysk brutto/ koszty – 9,06%
- opłacalność przychody/ koszty – 109,06%
- marża odsetkowa – 1,86%
- dochodowość aktywów – 2,09%
- pozyskanie środków – 0,25%
- rozpiętość oprocentowania – 1,84
- wskaźnik pokrycia kredytów depozytami – 167,51%

- C/I – 84,07%.

VI. Istotne działania wpływające na sytuację Banku w 2020 roku

W roku 2020 osiągnięty wynik finansowy ukształtował się poniżej wyniku osiągniętego w roku ubiegłym. Na poziom wyniku finansowego największy wpływ miała panująca pandemia COVID-19, trzykrotne obniżki rynkowych stóp procentowych przez RPP oraz konieczność tworzenia rezerw na należności zagrożone oraz odpisów aktualizujących na odsetki.

Obniżki stóp procentowych spowodowały znaczny spadek dochodów Banku, marża odsetkowa utrzymuje się na niskim poziomie. W 2020 roku Zarząd Banku wprowadził zmiany do obowiązującej Taryfy prowizji i opłat. Wprowadzone podwyżki powinny w dłuższym przedziale czasu częściowo zniwelować niższe dochody z tytułu oprocentowania kredytów. Ponadto w ślad za obniżkami oprocentowania kredytów obniżone zostało oprocentowanie depozytów. Obniżki oprocentowania depozytów i panująca niepewność wywołana pandemią COVID-19 spowodowała odpływ depozytów terminowych osób fizycznych, przy czym odpływ ten nie ma znaczącego wpływu na płynność i wypłacalność Banku. Obniżki stóp procentowych spowodowały spadek przychodów z tytułu odsetek o 1.876,00 tys. zł w stosunku do roku ubiegłego. Koszty z tytułu odsetek spadły o 804,00 tys. zł. Wynik z tytułu odsetek za rok 2020 jest niższy w stosunku do roku 2019 o 1.072,00 tys. zł.

W roku 2020 osiągnięty wynik finansowy ukształtował się poniżej wyniku osiągniętego w roku ubiegłym. Wynik finansowy netto za 2020 rok jest niższy niż wynik roku 2019 o 523,00 tys. zł. Spowodowało to także pogorszenie się wskaźników rentowności.

Pomimo znacznego spadku dochodów plan finansowo-gospodarczy został wykonany.

Panująca pandemia COVID-19 ma istotny wpływ na sytuację gospodarki. Pomimo tego, iż sytuacja wciąż się zmienia, to do tej pory Zarząd Banku nie odnotował zauważalnego wpływu na sytuację Banku, przy czym nie można przewidzieć wpływu pandemii na przyszłą działalność Banku.

Zarząd Banku na bieżąco analizuje sytuację zarówno w gospodarce, jak i sytuację kredytobiorców. Przedmiotem analizy są także dynamicznie zmieniające się przepisy prawa. Zarząd Banku na podstawie ciągłej analizy sytuacji i jej wpływu na funkcjonowanie Banku, na bieżąco podejmuje decyzje mające na celu przede wszystkim zachowanie ciągłości działania, a także minimalizację negatywnego wpływu pandemii.

Zarząd Banku będzie nadal monitorował potencjalny wpływ pandemii na sytuację Banku, podejmując wszelkie możliwe kroki, aby złagodzić negatywne skutki tej sytuacji.

Przeprowadzane są regularnie analizy wpływu pandemii COVID-19 na funkcjonowanie Banku, w szczególności w obszarze ryzyka kredytowego.

W celu zabezpieczenia wyników finansowych Banku wprowadzone zostały w drugim kwartale 2020 instrumenty pomocowe dla kredytobiorców, tzw. „wakacje kredytowe”. Z możliwości prolongaty rat skorzystało około 40 klientów.

Sytuacja kredytobiorców, którzy skorzystali z pomocy w postaci „wakacji kredytowych” podlega stałej analizie. Bank dokonał analizy kredytobiorców i branż, w których działają, pod kątem COVID-19. Wytypowani zostali klienci, którzy mogą być traktowani jako „covidowcy”, w szczególności

klienci, którzy skorzystali z możliwości odroczenia spłat, tzw. „wakacji kredytowych” w związku z COVID-19.

Wartość kredytów, w przypadku których złożono podania o odroczenia związane z COVID-19, na dzień 31.12.2020r. wynosi 20.906.015,72 zł.

Bank Spółdzielczy w Żaganiu przeprowadził także analizę wpływu pandemii COVID-19 na dalsze funkcjonowanie Banku wg założeń rekomendacji Komitetu Standardów Rachunkowości pt. „Sprawozdanie finansowe w czasie pandemii COVID-19”. Zgodnie z przeprowadzonymi scenariuszami nie ma zagrożenia kontynuacji działalności Banku Spółdzielczego w Żaganiu w dającej się przewidzieć przyszłości.

W 2020 roku Bank skorzystał z pomocy w ramach tzw. Tarczy Antykryzysowej. Otrzymano dofinansowanie do wynagrodzeń i składek ZUS w ramach Tarczy 4.0 na podstawie art. 15 gg. w łącznej kwocie 294,00 tys. zł.

W 2020 roku Bank poniósł koszty związane z zabezpieczeniem prawidłowego funkcjonowania Banku w trakcie panującej pandemii COVID-19 w celu zapewnienia właściwych warunków sanitarnych w łącznej kwocie 23,00 tys. zł.

Zarząd Banku podejmował działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania Banku. W celu zapewnienia ciągłości decyzyjnej, członkowie Zarządu zostali oddelegowani do różnych Oddziałów. Część z pracowników skorzystała ze zwolnień z tytułu opieki nad małoletnimi dziećmi w związku z zamknięciem szkół. Ograniczona liczba pracowników ladowych spowodowała konieczność zmiany godzin otwarcia placówek. Dzięki wprowadzeniu jednej zmiany nie było konieczności zamykania placówek. Jednakże spowodowało to zmniejszenie się liczby operacji kasowych. Odnotowano jednocześnie znaczny wzrost operacji bezgotówkowych.

W 2020 roku Bank uruchomił dla klientów wiele nowych usług informatycznych, m.in. Blik, BS Pay, Apple, Pay, Fitbit Pay, Garmin Pay, Google Pay, Moje ID i Profil Zaufany. Udostępniono klientom możliwość składania wniosków o dotację w ramach Tarczy PFR za pośrednictwem systemów bankowości elektronicznej. Baza kont bankowości internetowej jest coraz bardziej rozwijana, dzięki czemu klienci mają możliwość korzystania z nowoczesnych usług, zachowując bezpieczeństwo i pozwalając na bezgotówkowe korzystanie z rachunków.

VIII. Cele i zasady zarządzania ryzykiem

W swojej działalności operacyjnej Bank narażony jest na różnego rodzaju ryzyka, które mogą niekorzystnie wpłynąć na sytuację ekonomiczno-finansową Banku, jak też na zajmowaną pozycję na rynku usług bankowych. W celu ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem Bank wprowadził regulację pod nazwą „Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Żaganiu”, w której uwzględniono wytyczne wynikające z postanowień rekomendacji nadzorczych oraz zapisów ustawowych, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Niniejsza Strategia jest zgodna z celami strategicznymi i ogólnymi zamierzeniami Banku w zakresie zarządzania ryzykiem, zawartymi w Strategii działania Banku.

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka w Banku jest ryzyko kredytowe oraz jego pochodne wymienione w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach, zwanego dalej Rozporządzeniem MRiF oraz w Dyrektywie 2013/36 Unii Europejskiej z dnia 26 czerwca 2013r., zwanej dalej Dyrektywą UE tj. ryzyko koncentracji i rezydualne, ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz detalicznych ekspozycji kredytowych. Jednocześnie w Banku występują również inne rodzaje ryzyka, takie jak:

- ryzyko rynkowe, rozumiane jako walutowe;
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
- ryzyko operacyjne, w tym ryzyko braku zgodności;
- ryzyko płynności;
- ryzyko kapitałowe (niewypłacalności), będące pochodną w/ w ryzyk;
- ryzyko biznesowe;
- ryzyko bancassurance (badane w ramach oceny ryzyka kredytowego);
- inne ryzyka uznane przez Bank za istotne, na podstawie „Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej”.

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka. W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. Bank ocenia ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości. W celu realizacji tych procesów w Banku realizowane są zadania, związane z analizą podstawowych wartości mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka. Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- dostarczenie informacji na temat ryzyka i jego profilu,
 - stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki,
 - monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka, w tym nowych norm płynnościowych określonych w Pakiecie CRD IV/ CRR,
 - szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka, zgodnie z Rozporządzeniem CRR,
 - analiza pokrycia wymogów kapitałowych funduszami własnymi, z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego i antycyklicznego),
 - uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych,
 - agregacja procesów szacowania wymogów kapitałowych z procesami zarządzania ryzykiem w Banku,
 - raportowanie wyników oceny ryzyk oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi oraz w sposób systematyczny Radzie Nadzorczej,
 - audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku,
-

- wykorzystywanie przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą wyników kontroli wewnętrznej i audytu do bieżącego zarządzania oraz nadzoru nad zarządzaniem Bankiem.

a) Ryzyko rynkowe, w tym: ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej, ryzyko cenowe.

Ryzyko walutowe

Ryzyko rynkowe, rozumiane jako ryzyko walutowe, jest to ryzyko poniesienia straty wynikającej ze zmian kursów walut. Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczenie skutków narażenia Banku oraz Klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut. Zarządzanie ryzykiem walutowym polega m.in. na zawieraniu transakcji o takiej strukturze oraz warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walutowych minimalizując związane z nim ryzyko. Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie przekraczającej 2% funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe. Strategią Banku jest prowadzenie konserwatywnej polityki w zakresie ryzyka walutowego, tzn. kształtowanie pozycji w granicach nie wiążących się z koniecznością utrzymywania wymogu kapitałowego. Należy podkreślić, że takie podejście nie ogranicza w żaden sposób rozwoju wolumenu transakcji walutowych oferowanych klientom Banku. W ramach stosowanej polityki ograniczania ryzyka Bank dąży do utrzymywania maksymalnie zrównoważonej pozycji walutowej.

Akceptowalny poziom ryzyka walutowego został określony w „Planie finansowo-gospodarczym Banku Spółdzielczego w Żaganiu na 2020 rok”:

- miesięczna skala działalności walutowej jako % aktywów netto – 2,00%
- pozycja całkowita jako % funduszy własnych – 2,00%.

Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku oraz posiadanych kapitałów (funduszy) na niekorzystny wpływ zmian niezależnych od Banku rynkowych stóp procentowych. Ryzyko to w Banku związane jest z ryzykiem przeszacowania i ryzykiem bazowym. Ryzyko opcji klienta oraz ryzyko krzywej dochodowości w Banku nie występuje. Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą. Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
- podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działania stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
- codzienna realizacja polityki stóp procentowych w procesie sprzedaży produktów bankowych.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz marżą odsetkową opiera się na: analizie obecnego oraz prognozowanego kształtowania się stóp procentowych na rynku międzybankowym, analizach

narażenia Banku na ryzyko stóp procentowych oraz analizach oprocentowania produktów Banku, prognozach kształtowania się przyszłego wyniku odsetkowego, dostępności produktów aktywnych i pasywnych, przestrzegania ustalonych limitów oraz realizowaniu celów przyjętych w Strategii Banku. W procesie zarządzania ryzykiem stopy procentowej Bank podejmuje następujące działania:

- 1) prowadzi monitoring kształtowania się najważniejszych rynkowych stóp procentowych,
- 2) analizuje kształtowanie się oprocentowania własnych produktów bankowych na tle stóp rynkowych oraz oferty konkurencyjnych banków i instytucji kredytowych na lokalnym rynku usług finansowych,
- 3) zarządza poszczególnymi grupami aktywów i pasywów w taki sposób, aby zapewnić realizację optymalnej, w danych warunkach, wysokości marży odsetkowej Banku.

przeprowadza testy warunków skrajnych, tj. analizuje wpływ szokowych zmian stóp procentowych (tj. o 200 pktów bazowych) na wynik finansowy.

Akceptowalny poziom ryzyka stopy procentowej został określony w „Planie finansowo-gospodarczym Banku Spółdzielczego w Żaganiu na 2020 rok”:

- wynik z tytułu odsetek – 5.440,00 tys. zł
- marża odsetkowa (wynik odsetkowy/aktywa odsetkowe średnie) – min. 2,70%.

b) Ryzyko kredytowe.

Ryzyko kredytowe to ryzyko nie wywiązania się kontrahenta Banku z obowiązku zwrotu udzielonych kontrahentowi przez Bank należności. Ryzyko to wpływa w sposób najbardziej istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat. Działalność kredytowa to najbardziej dochodowa część działalności Banku, jednocześnie obciążona największym ryzykiem. Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości. Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego,
- podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela,
- działania organizacyjno-proceduralne.

Bank dąży do ograniczania ryzyka kredytowego oraz ryzyka koncentracji wyznaczając limity rozwoju akcji kredytowej, w odniesieniu do branż, zabezpieczeń, grup klientów, produktów itp. Działalność kredytową Banku cechuje dążenie do zachowania równowagi pomiędzy dochodowością a bezpieczeństwem. Równowaga ta jest możliwa dzięki podejmowaniu przez Bank odpowiednich działań zabezpieczających przed skutkami ryzyka. Działania zabezpieczające podejmowane są w dwóch podstawowych obszarach: ryzyko pojedynczej transakcji oraz ryzyko portfela. W celu ograniczania skutków ryzyka Rada Nadzorcza zatwierdza optymalne wskaźniki LtV i DtI.

Akceptowalny poziom ryzyka kredytowego został określony w „Planie finansowo-gospodarczym Banku Spółdzielczego w Żaganiu na 2020 rok”:

- udział kredytów w sumie bilansowej brutto – max. 75,00%

- wskaźnik pokrycia kredytów funduszami – min. 10,00%
- udział kredytów zagrożonych w kredytach ogółem – 10,50%
- średni wskaźnik LtV (bieżący) – 0,80.

c) Ryzyko płynności.

Ryzyko płynności jest to ryzyko utraty zdolności do terminowego wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych i pozabilansowych w terminie ich wymagalności bez ponoszenia nie akceptowanych strat. Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych. Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- podejmowanie działań (w tym marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej,
- utrzymanie nadzorczych miar płynności;
- podejmowanie działań w celu dostosowania regulacji wewnętrznych Banku do zmian Rekomendacji P.

Realizacja strategii zarządzania płynnością następuje poprzez równoczesne zarządzania aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku. Zarządzanie ryzykiem płynności Banku ma charakter skonsolidowany i całościowy. Oznacza to zarządzanie płynnością złotową i walutową, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych, jak i pozabilansowych we wszystkich horyzontach czasowych ustalonych przez Bank i obejmuje wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku. Struktura posiadanych przez Bank aktywów powinna umożliwiać elastyczne dostosowywanie się do potrzeb płynnościowych. W tym celu Bank zdywersyfikuje swoje aktywa według następujących kryteriów: płynności, bezpieczeństwa i rentowności. Istotnym warunkiem utrzymania płynności w przyszłości jest zarządzanie płynnością długoterminową. Z punktu widzenia zarządzania płynnością Banku najważniejsza jest analiza poziomu płynności w ujęciu krótko- i średnioterminowym. Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez stosowanie systemu limitów oraz odpowiednie kształtowanie struktury posiadanych aktywów i pasywów. Bank systematycznie bada i przestrzega nadzorczych miar płynności określonych w odpowiedniej uchwale KNF oraz w Rozporządzeniu UE. Bank dokonuje identyfikacji wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności. W zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia utraty płynności Bank postępuje według określonych procedur awaryjnych.

Akceptowalny poziom ryzyka płynności został określony w „Planie finansowo-gospodarczym Banku Spółdzielczego w Żaganiu na 2020 rok”:

- M1 – min. 0,23
 - M2 – min. 1,10
 - M3 – min. 1,10
 - M4 – min. 1,10
 - wskaźnik płynności bieżącej (1M) – min. 1,00
-

- LCR – min. 110,00%
- NSFR – min. 100,00%

d) Ryzyko operacyjne.

Ryzyko operacyjne jest to możliwość poniesienia strat powstałych w wyniku niewłaściwych lub wadliwie przebiegających procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów, strat wynikających z przyczyn zewnętrznych. Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko prawne, nie obejmuje ryzyka reputacji i ryzyka strategicznego, które związane jest z ryzykiem biznesowym.

Ryzyko braku zgodności to skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania. Z uwagi na fakt, że Bank funkcjonuje na terenie jednego kraju, na określonym przez Statut obszarze oraz korzysta głównie z regulacji wzorcowych Banku Zrzeszającego - pomiar tego ryzyka w Banku Spółdzielczym w Żaganiu przeprowadza się razem z ryzykiem operacyjnym.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczanie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania. Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- prowadzenie i analiza rejestru incydentów i strat z tytułu ryzyka operacyjnego (w tym zawarte są straty z tytułu ryzyka braku zgodności),
- opracowanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasad identyfikacji, oceny, monitorowania, zabezpieczania i transferu ryzyka operacyjnego,
- zarządzanie kadrami,
- określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego, uwzględniającego skalę i profil ryzyka operacyjnego obciążającego Bank,
- zdefiniowanie tolerancji/ apetytu Banku na ryzyko operacyjne, w tym wartości progowe sum strat danej klasy zdarzeń w określonym horyzoncie czasowym, oraz określone działania, które Bank będzie podejmował w przypadkach, gdy wartości te zostaną przekroczone,
- przyjęcie założeń dla systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego;
- bezpieczeństwo środowiska teleinformatycznego i informacji, którego podstawowe kierunki określa Polityka bezpieczeństwa informacji.

W zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym i ryzykiem braku zgodności istotne jest utrzymanie narażenia Banku na ryzyko operacyjne na akceptowanym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku, bezpiecznym dla działania i rozwoju Banku poziomie, zapewnienie świadomości występowania ryzyka operacyjnego obciążającego Bank na wszystkich szczeblach zarządzania, wdrożenie i systematyczna weryfikacja procesów zapobiegania występowaniu oraz zmniejszania skutków ryzyka, odpowiednio do rodzaju ryzyka i jego możliwego wpływu na wynik Banku, zapobieganie powstawaniu zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażającym utratą ciągłości działania Banku, zapewnienie opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania Banku i wielkości ryzyka, stosowanie ubezpieczeń, tworzenie planów awaryjnych ciągłości działania. Bank dokonuje rejestracji incydentów z tytułu ryzyka operacyjnego.

